

SZABOLCS.

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Kiadó-tulajdonos: a „szabolcsmegyei lapkiadó-társulat.”

Előfizetési árak:

Egész évre	4 frt.
Félévre	2 frt.
Negyedévre	1 frt.

Szorkosztó iroda, hová a lap szellemi részét tárgyzó küldemények intéződik: **n.-kállói utca Textorisz-ház.**

Bérmertetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el. A kéziratok nem adatkak vissza.

Kiadó-hivatal.

hová az előfizetési pénzek, a lapra szánt hirdetések és felszólamlások küldendők: **Nagyter 136. sz. a.**

Hirdetési díjak:

Minden 5 hasabos petit-sor egyszeri hirdetésnél 5 kr. többszörrel 4 kr.

Terjedelmes hirdetések többszöri beiktatása, kedvezőbb feltételek miatt eszközölhető.

Minden egyes beiktatás után kincstári illeték 30 kr.

A nyilt-terben minden három hasabos garnend-sor díja 20 kr.

Az előfizetők a hirdetések megszabásánál, 20%-nyi kedvezményben részesülnek.

Szabolcsmegye közönségéhez a „Szabolcs”-ról.

Midőn a „Szabolcsmegyei lapkiadó-társulat”, körül-belül ma egy éve sorakozott azon czéltől, hogy „míg egyrésztől Szabolcsmegyét, a művelt világ előtt képviselje, másrésztől egyszersmind benn, a szellemi és anyagi haladás egyedüli tényezőjét, — a köz művelődést minden irányban elősegítse, a lap eszméjének keletkezése és annak megjelenése közti idő rövidsége miatt, lehetetlen volt amaz eszmét a megyében is terjesztenie, illetőleg a „Szabolcs” részére a megyében is toborzania alapító tagokat. Kénytelen volt tehát egyelőre csakis Nyiregyházára s néhány közelebb eső községre szorítkoznia.

A lapkiadó-társulat mélyen meg volt győződve, egy megyei hetilap fontossága és szükségességéről, s erősen hitte, hogy a megye közönsége, méltányolva a társulat önzetlen törekvését, szellemi és anyagi részvételével tömegesen fogja elősegíteni a kítűzött czél elérhetését.

Örömmel tapasztalta a lapkiadó-társulat az év elején, hogy Szabolcsmegye értelmiségében helyezett bizalma és reménye nem volt hiúbránd. A minden oldalról nyilatkozott részvét és támogatás nem csak arról győzte meg a társulatot, hogy Szabolcsmegyének valóban szüksége volt és van egy oly szellemi organumra, mely szellemi és anyagi életének, a közügyeknek és a helyzetnek visszatükrözője legyen; hanem alkalom nyílt egyszersmind tapasztalhatni azt is, hogy megyénk közönségében semmi sem hiányzik azon kellekekből, melyek egy erőteljes megyei lap megszilárdításához és fennállásának biztosításához szükségesek.

Egyet azonban fájdalommal kellett észlelni a társulatnak; azt tudniillik, hogy szellemi tekintetben, nagyon, de nagyon kissémrvben támogatta a megyei értelmiség a „Szabolcs”-ot, ami — őszintén mondva — lényeges hiba volt az illető hivatott és arra képes egyénektől és hatóságoktól. Mindez azonban, nem annyira a vállalat iránti hidegségnek, mint inkább a lap megindulása után csakhamar bekövetkezett országos, megyei és községi pártmozgalmak sajtósági természetében rejlt okoknak tulajdonítható.

Ha tehát a „Szabolcs” nem felelt meg teljesen mindazon kötelezettségeknek, melyeknek magát aláírta; ha feladatát nem oldhatta meg minden részletében: annak okforrása nem az akarat hiányában, hanem a minden ily fiatal vállalat megindításával karöltve járó természetes nehézségek mellett, a megelőző pontban jelzett kedvezőtlen körülményekben is keresendő.

Annyi azonban tagadhatlan és elvitáztalan tény, hogy a „Szabolcs” eddigi működését, úgy a megyei, mint a községi és társadalmi életben, nem egy nyom jelzi. Felszólalásai több mulasztások, hibák és félzségek helyrehozásáig eredményezték, mely körülmény mindig elég bizonyíték

egy ily organum, közeg szükségessége és életrevalósága mellett.

A „Szabolcs” működését, nem csak a megyében, hanem kívül, a szomszédban, sőt a fővárosban is figyelemmel kísérték. Az országos napilapok részéről azon megfigyelésben is részesült, hogy pár cikket egész terjedelmében átvették, ami egy vidéki lapra nézve igen hízog elismerés.

Mindezek hangosan szólnak a „Szabolcs” eddigi működése mellett. Azt azonban, hogy mivé nőtte volna ki magát e fiatal vállalat egy rövid év alatt, ha a megye minden kissé nevezetesebb pontján akad egy-egy lelkes értesítő, azt csak alulirt szerkesztő tudja és érzi.

Igaz, hogy egy magánvállalkozó mindent megtehetett volna; de a „Szabolcsmegyei lapkiadó-társulat”-nak, mely nem nyereszkedés végett állott össze, magának a vállalatnak kockáztatása nélkül, nem lehetett, nem volt szabad tennie.

Mégis, ha figyelembe vesszük, az e megyében eddig megindított lapok sorsát, melyek egymásután szüntek meg, dacára annak, hogy mindegyik jelentékeny tőkét emésztett fel, a legmegnyugtatóbb reménytel nézhetünk a „Szabolcs” jövő működése és élete elé.

Amelyek egy hetilap, minden tökebefizetés nélkül képes magát fenntartani, habár a szellemiek részéről nem épen áldozat nélkül, és a legszigoróbb gazdálkodás mellett is: ott az időszaki sajtó sorsa s jövő felvirágzása iránt, lehetetlen aggódní.

Addig is, míg e tárgyról minden lehető és szükségést elmondának, örömmel tudatom a n. é. közönséggel, és az illető alapító tagokkal, hogy a „Szabolcs” évi kiadási költségei teljesen fedezve vannak.

(Végo köv.)

K. Kmethy István
fel. szerkesztő.

KÖZÜGYEK.

Válasz. a „felsőmagyarországi kiházásító-egylet” érdekében a „Szabolcs” 47-ik számában közölt levelére.

Nem fogtam volna többé tollat ez ügyben, hogy ha azon egylet igazgató elnöke Zelenka Pál úr, levelében a tárgyhoz kimerítőleg, és megnyugtatólag szólott volna az olvasó közönséghez.

Minthogy azonban a várt felvilágosítás, és megnyugtató helyett, ama levél engem egészenen gúnytárgy tüzött ki a t. olvasó közönség előtt csak azért, mert elég bátor voltam azon egylet zavaros ügyeiről a leplet levonni, és azt a nyiregyházi részvényesek előtt, valódi állásában bemutatni, kénytelen vagyok még egy szót szólni a dologhoz.

Ezért nevez tehát el engem Zelenka Pál úr fellegző költőnek, fúrangos ironiák; és érdemesnek sem tart arra, hogy velem szóba álljon.

Ámde midőn a miskolci október 31-én tartott gyűlésen megjelentem, akkor érdemesnek tartott arra is, hogy kérjen, miszerint a gyűlés előtt a multa nézve ne hozzak fel semmit. Bocssásson meg Zelenka úr! de ha érdemesnek tartott engem levelében gúny-veveket megtámadni, ne szegyeje magát, azok elleni indoklásaimat is meghallgatni. Vagy talán szintén azon fenhőzők egyike Zelenka úr, kik az iparos- és földművelő osztályban, a tudomány fejlődését és haladását irigy szemmel nézik, mivel azokat nem lehet már kénye-kevére szent letiporni, különben egy szegénysorsu iparosnak nem osztogatna ily gúnyos elnevezéseket, aki saját és polgártársai, sőt nem egy övezgy és árva veszendő

pénzéért elég bátor szót emelni. En részéről nem akarok hasonló hibába esni; azért szólok inkább a tárgyhoz.

Levelének bevezetésében azt állítja, miként az alapszabályok csak 3 éve vannak kezeim között; és még sem tudom, hogy azon szabályok megbízást nem ismernek. Fájdalom, hogy a nálam létező 3 évi alapszabályokra bir hivatkozni; mert ha azok érvényesek, miért birt tehát azon alapszabályok ellenére az 1871-iki év első felében, kezelési, szervezési, és tisztii fizetések költségeiben 13,690 frt. 23 krt. elkölteni: holott azon szabályok szerint felévi 112 házaspár után, csak 1008 frtot szabad lett volna elkölteni. Eszerint elnök úr még ugy sem érti azon alapszabályokat, mint én. Vagy talán igen is jól tudja?

En nem azon alapszabályok nyomán voltam a nyiregyh. részvényesek többsége által megbízva; hanem elnök úr saját kezével írt levele folytán, amely kezem között van, és amelynek most már sok basznát fogom venni.

Azon levélben ugyanis felkért ön benünket, hogy a legközelebb tartandó gyűlésen képviseltesük magunkat; annak, hogy a megbízás csak 7 részvényes által iratott alá, oka az, mert késő állítatván ki értekezletünk után, a megbízókhoz aláírás végett nem hordathattók el.

A választmányi gyűlésnek 5-ik pont alatt indítványát, nem is tartom magaménak; de a hozzá csatolt indítványomat, amelyet a gyűlés elé terjesztettem, igen is, hogy t. i. minden egyes taggal tudatta az egyleti igazgatóság, a tőle kívánt nyilatkozattétel előtt, hogy mit fog a kilépő kapni befizett pénzéből, ha kilép és mit kellend fizetnie az ujonnan szervezett egylet belépésénél, és fognak-e a régi részvényes tagok valami kedvezményben részesülni, ha benmaradnak? Ezen indítványom az egész gyűlés helyesléssel találkozott; de az ekoráig végrehajta nincsen, e nélkül pedig egy részvényes sem képes határozottan nyilatkozni a benmaradás vagy kilépés iránt.

Azt csak nem fogja tagadni ön, hogy azon egylet, amely az eddigi alapszabályokat egészen elveti, és újakat alkot, az ujong szervezkedik.

Azt állítja továbbá elnök úr, hogy ezen egylet nem bukkott meg. Valóban nevéseges olyat állítani, hogy a mely egylet a miniszterium által szentesített és kétszeri záradékkal ellátott alapszabályait érvényen kívül helyezi és a biztosítottaknak a kellő határidőben a fizetéseket nem teljesíti: az nem bukkott meg?

De hogy meggyőzzem elnök urat afelől is, miként én az újruha felvételét nem tartom újjaszületésnek, az önénél jobb példával szolgálok. Itt az egylet úgy járt el, mint ha valaki olesó tárezáját, amelyben még kevés pénz van, elvetné és jó reményes fejében újat vásárolna azon reményben, hogy majd abban a pénz gomba-módra fog teremni. Ez nem fog megtörténni soha sem!

Végül egy komoly kérdést intézek elnök úrhoz, elvárva rá a feleletet. Nyújt-e biztosítást az egylet minden részvényes tagnak aránt, hogy eddig befizetett pénzét a kilépéskor hiány nélkül visszakapja? Ha igen, akkor minden az egylet irányában támasztott kételeimet visszahuzzom nyilvánosan; ha pedig azt nem teheti, akkor az egylet megbukott és kimondom, hogy kár anyi szegényt, özvegyet, és árva tovább is ámitani, hanem jobb lesz magát a sorsnak megadni. Sok szóval nem lehet ma már a dologot elútni, s csak sajnálni lehet, hogy ezen ily véget ért ügybe, egy erkölcsi testület és sok protestáus lelkes neve is bevonatott.

Több indokkal támogatható észrevételeim is volnaának még; de nem akarom a t. olvasó közönség túrelmét tovább fárasztani.

Joszka János.

A közoktatás-ügy hazánkban.

Az 1868-ik évi XXXVIII. t. cz. 148. §-a szerint a vallás- és közoktatási miniszter évenként jelentést tesz az országgyűlésnek a közoktatás ügyéről.

Az első ilyenmü jelentést boldogult Eötvös 1870. őszén terjesztette a törvényhozás elé, mely jelentésben csak a népiskolai oktatási állapotára terjeszkedett ki.

A második miniszter. jelentés 1870. és 1871. évekre vonatkozólag most jelent meg, s ebben már a hazai közoktatás átlános állapotának lehető hűképe van felmutatva.

A 36 ivre terjedő munka nem csak mint miniszter. jelentés, ha nem mint kitéző szakirodalmi termék is, kiváló figyelmet igényel.

A mű négyrésze oszlik: az elsöben a nép és elemi iskolák, a másodikban a közta nodák, a harmadikban a felső tanítványok, a negyedikben a közművelődésre vonatkozó ügyek állapota van előadva.

Mindenkére nézve ki van tüntetve, a fejlettség mely fokán állott akkor, midőn a miniszterium 1867-

ben állatvete, s mennyire fejlett a miniszterium vezetői alatt a közoktatás mindenik ága. Így kitűnik, hogy:

a népiskolák terén 1869-ben találtatt 2,294,887 tanköteles gyermekek, kik közül 1,09,977 vagyis annak 47¹/₂ százaléka járt iskolába; 1871-ben pedig találtatt 2,185,225 tanköteles, s abból 1,237,320 gyermek vagyis annak 56¹/₂ százaléka vett részt az oktatásban.

1870-ben volt 13,646 népiskola; ezek száma 1871-ben már 14,550-re emelkedett. Ezen népiskolák közül 1869-ben alig volt egy is taneszközökkel felszerelve, s 1871-ben már összesen 13,535 iskola szereltetett fel.

A népiskolai tanítók 1869-ben 17,769-en voltak, s 1871-ben már 19,297-re szaporodtak.

1869-ben volt 40 felekezeti, s 5 állami tanítóképezde, de 1871-ben megmaradt a 40 felekezeti képezde, az államiak azonban 19-re szaporodtak, s a 20-dik felállítására az előlépek megütették.

A váci siketnémák, a pesti vakok és a Teréz-árvaház emberbaráti intézeteken kívül ez idő alatt állott fel a b-földi szeretetház és még néhány városi árvaintézet.

A köznevelési rendezésére nézve még 1870-ben tétett a ház asztalára az ügy rendezésére szolgáló törvényjavaslat, de mivel ez mindeddig törvényre nem lehetett, a köznevelés a régebbi és újabb rendeletek szerint kormányoztattak. Minde mellett a most fennálló 146 fő- és algymnasium közül az újabb időben állítottat fel egy 8 osztályú főgymnasium Toszteenán, egy 4 osztályú algymnasium 8 osztályú Nagy-Kanizsan, hat 4-4 osztályú gymnasium 6-6 osztályúvá egészített ki (Veszprém, S. A. Ujhely, Tencsén, N.-Károly, N.-Bánya, Kapovás), és felállítottat egy 4 osztályú algymnasium (Munkács).

Hasonló állítottat fel négy új főreáltanoda, (Lőcsén, Temesvárott, Székely-Udvarhelyen és Fiumében) négy alreáltanoda emeltetett fel főreáltanodává, (Kőrömczbanán, Sopronban, Pécsen és Szegeden) — ujan állítottat fel három alreáltanoda, (N.-Kálló, Kecskemét és Déván).

A megvolt gymnasiumok és reáltanodák gyarapodtak mind terjedelemben, mind tanerőben; ugyan is 1867-ben volt a gymnasiumokban 865 osztály, 1871-ben ez 904-re szaporodott, tanár volt 1867-ben 1442, ezek száma már 1871-ben 1624-re szaporodott. Hasonló történt a reálisiskolákban, ezeknek volt 1867-ben 73 osztályuk 1871-ben már 94; tanár működött bennök 1867-ben 191, — 1871-ben már 267.

A gymnasiumi tanulók száma 1867-ben 35,908 volt, 1871-ben azonban leszállt 30,992-re, ellenben a reálisiskolák tanulói száma 1867-ben 2661-ről 1871-ben 5472-re emelkedett, mely számok azt mutatják, hogy a köznevelési tanulóinak száma öt év alatt se nem fogyott, se nem szaporodott; hanem egyezseregű tanúságot tesznek arról is, hogy a nagy közönséggel tévedése, mintha a reálisiskolák a művelődésre és a kereset előmozdítására a gymnasiumoknál alkalmasabb tanulási helyek volnának, tetemesen öreghedett, és hogy a reálisiskolák alsóbb osztályai rendeltetése a polgári iskolák rendeltetésével zavartatott össze, mit mutat azon körülmény is, hogy míg a reálisiskolák alsóbb osztályaital vannak tömve növendékekkel, addig a felsőbb osztályok száma csak azon kevesekre zsugorodik össze, kik a műgyetemi pályára törekvesznek; mivel a reálisiskola 3-4 osztályát végzett tanulók az iskolától abban hagyják.

A „Szaboles“ tárczája.

Nyiregyházi tárcza.

Nyiregyházián, a Luczszék módjára épülő s a befejezéshez közel álló, különben nagyszerű városház mellett, még egy feltűnő van; hogy t. i. e város kiválgólag az elzárkózott munkálkodás városa. Itt vagy a négytal közt kell a munka fáradsalmi után is vesztogelni, vagy unalmaskodni. Harmadik eshetőség csakis egyetlen foglalkozás lehet; ez egy, a tárczairás.

A t. olvasó meg fogja tehát bocsátani nekem, ha a két első rendes főfoglalkozást mellőzve, e harmadik munkához fogok, vagyis a Nyiregyházián uralkodó betegség, — az unalom elől, a „Szaboles“ tárczájának hasábjai közé menekülök.

Ha Nyiregyháziának, mint par excellence nagyvárosnak, egy jól berendezett kávéháza, színháza, tornatermei (kérem valahogy „torna“ -termeinek nem szedni; mert ilyen van elég — no ez a tárczáim jó szágását csak elősegíti. Szédő), vagy csak egyetlen vendéglője avagy étkező helyisége volna; ahol, a kenyer és husra szorult test táplálkozása mellett, elmés társaságban, az egyhangú kedély is fellivanyoztatnék; sem honn vesztogelni, sem unamatkozni, sem tárczát írni nem kellene, vagy legalább ez utolsó is kissé élénkebb lenne. Így azonban, ahogyan most vagunk, még egy rossz helyi tárcza is keresett olvasmány.

Ha tárczámat őrésnek találandja a t. olvasó, azért egyenesen a műkedvelőket vonja kérdőre; mindenbizonynyal ok az okai. Ha az utcasarkokon kissé gyakrabban találkozának szemünk a műkedvelői előadásokat hirdető szinlapokkal, és a próbákra járó hölgyek arcvonalával; mi is többet ígérnek, sőt, ami a mai világban ritkaság, még a d n á k is.

De hiában nézzük a falragaszok helyeit; ott csak a mult tépett nyomaival találkozunk. Legfeljebb egy kisdarab rózsaszín papírt, a mult előadási hirdetésből, és egy félelmetes plakátot, a kolera-járványról fedezhetni fel a falakon; aminek legjobb esetben az a következtetése lehet, hogy elolvasása után, néhány kolera-cseppet t. i. fenypótlékát vesz be az ember valamelyik fűszerkereskedésben, vagy gyógytárban. Azt mondják, hogy a fenypótlék igen keresett czikk. Az illetők alig főznek eleget rendelni, s mosolyogva mondogatják magukban, hogy minden rosznak megvan a

A felsőbb tanítézetek közül a hittani tanítézetek osztályai öt év alatt 1448-ról 157-re, tanárai 214-ről 231-re szaporodtak, tanulói azonban 1682-ről 1660-ra szökkentek.

A jogakadémiaiban öt év alatt az osztályok száma 39-ről 42-re a tanárok 83-ról 102-re, a tanulók 1676-ról 2074-re emelkedtek.

A pesti tudomány-egyetem tanárai 1867-ben 89-en, 1971-ben már 141-en, tanulóit azelőtt öt évvel 2116-an öt év múlva 2375-en voltak.

A műgyetem szintén tetemesen gyarapodott. Nevezetesen öt évvel azelőtt volt benne 27, most van 12 tanár; volt 250 tanuló, most van 451.

Köznevelési intézetekünk közül nemzeti muzeumunk egészen átalakult, s nagy mérvben gyarapodott; a képművészetek ügye minden irányban nagy lépést tett előre, gyarapodott különösen a felállított központi mintarajztanoda és rajztanárképezdével; műemlékeink felkeresését s az enyészéltől megmentését a nemzet különös gondjaiba s ápolás alá vette.

Ime a tények s száraz számok tüntetik fel azon képet, melyet hazánk művelődésének jelen állapotát nyújt. — E számok fényesen igazolják, hogy e teren elvitézhatlanul haladtunk.

CSEVEGÉSEK.

Mennyire hódol némely kedvező anyagi helyzetnek örvendő úri ember a műveltség és illem szabályainak, kitűnik a következő episódból, melynek egy, Szaboles-megyében közelebb tartott részvénytársulat gyűlésében szóról szóra megtörtént.

A társulat eddigi elnöke ugyanis, kijelentett lemondását azzal indokolta, hogy elég sokáig volt ő már a társulat bolondja; tehát keressenek helyette más bolondot. E sajtóságs indoklásra, feláll egy részvényes, és egész komolysággal azt indítványozza, hogy: miután a társulat nem egy könnyen kap ily jó bolondot, mint a leközönyt elnök ur, válasszassék meg legalább tiszteletbeli bolondnak, azaz tb elnöknek. Természetes, hogy e karakán indítványra, az egész gyűlés hangos kacajra fakadt.

E bolondoskodásnak az lett azután rövid életű következménye, hogy alig akadt egyén, aki az elnökséget, ily körülmények közt elfogadta.

A sirkő, mint előfizetési fölhívás. Egy amerikai lap szerkesztője képtudást tett nevével Európában. Hosszas kalandozás után, megpihentek Párisban, hol a nő hirtelen megbetegedett, elhalt és eltemetett. A megszomorodott férj emlékkövet állítottat fel fedhetlen neje sírjához. Ez eddig mind igen természetes dolog. Most jó a java. Az emlékköve következő értelmű feliratot metszetett a szerkesztő-ferj: „Itt nyugszik Theodora, az „N. Journ.“ szerkesztőjének neje. Előfizethetni e lapra 15 frankkal. Ily spekulatív gondolat csakis amerikai ember agyában támadhat.

Kapott-e azután az élmes szerkesztő előfizetőt ezuton, vagy nem? Arról nem szól a krónika.

maga jó oldala. Eben van is némi igazuk az illetőknek. En azonban úgy találom, hogy van egy rosz, melynek nem volna jó oldala; t. i. annak, ha a nöegylet tovább is késlekednék felhasználni az alkalmas időt, s a kiálkozó erőket, a kitűzött kettos nemet czél előmozdítására. E rosznak, csak rosz oldala lehet.

A már küszöbön levő hosszas téli esték mulatságossá tétele mellett, melylyel az itteni társadalmi életen is segítve volna, — a legszebb eredményt lehetne elérni.

A szép kezdetet annál inkább kár volna, folytatás nélkül hagyni, mert azt az előzmények után, legfeljebb csakis személyes csekélységek okozhatnák; ami miatt megbocsátatlan hiba volna, a közönség szépséges pártfogásának adós maradni.

Mi azonban azt hisszük, hogy a baj legfeljebb a mai napra fog kihátni, annak következtében annál szélesebb számú közönség fog a jövő előadásra, megbocsátását nyilváníttandó, — egybegyűlni. Legyenek szívesek a t. műkedvelők ez engedékenységét jó néven venni, és annak kifejezésére nielebb alkalmat nyújtani.

Node, miután épen a műkedvelőknel vagyunk, megbocsátja a t. olvasó, ha a közelebbi előadásról, habár elkésztett is, pár szóban megemlékezünk, nehogy fősvényeknek tartassunk, vagy ami még ennél is rosszabb volna, hallgatásunkat valaki az előadás hátrányára értelmezze.

A közelebbi, vagyis a november 17-ediki műkedvelői előadásról ilyesmit föltenni, valóságos halálos bűn lenne.

E harmadik előadás is, mint a két első, teljesen sikerültnek mondható. Ha volt valami kívánni való, az csakis azon ohajtás lehetett, hogy vajha minél többen vállalkoznának hölgyeink és ifjaink közül a föllépésre. A szereplő egyének felváltva fellépése, csakis fokozná az előadás iránti érdekeltséget, ami mind az előadókra, mind a czélokra nézve csak örvendetes jelenség volna. Mint halljuk, a közelebbi előadás alkalmából, már több új szinpadai alakokkal találkozandunk.

A színházi dolgok után, a tárczairói logika, a társaskörök mulatságait nyújtandó tárgyal. Midőn a dícsőség deszkái üresen állanak, a salonok szoktak megnepecsülni, s kezdődik az estélyek, a házimulatságok vidám, szemszágáros időszaka. Mi e teren szeretünk kisvárosiak lenni; mindent, de mindent elbeszéli entre nous, egyik estélytől a másikig, amely időszak rendszeren elég hosszú szokott lenni; a „Szaboles“ tárczáján azonban hallgatunk róla.

(Sz-ó) Nyiregyháza város polgármesterét, engedve a többoldalról hozzánk intézett felhívásoknak, és megürgetésekknek, a városi közönség érdekében, ezennel tiszteletteljesen felhívjuk, illetőleg érdekléljük, miszerént tekintettel a még igen nagyszámmal és elintézetlenül heverő városi fontos ügyekre; tekintettel továbbá a közböbön levő képviseleti választásra és tisztújításra: szándékozik-e és mikor képviseleti gyűlést tartani?

¶ A Szabolesi hitelbank mult hó 28-adján tartá első közgyűlést, és a választmányt és a számvizsgáló küldöttséget megalakítsa. A választmányba beválasztottak rendes tagokul: Sütő József 144, — Bodnár István 142, — Blau Pál 138, — Friedlber Sámuel 122, — Leveleky Mór 115, — Baruch Arnold 109, — Mráz Dániel 108, — Nyiri Ferencz 104, — Mácsánky József 100, — Mandl Albert 99, — Friedman Elías 98, — és Kaeska János 88 szavazattal; póttagokul Mendek János, Kralovszky Mór és Gredig Jeremiás. A számvizsgáló bizottságha beválasztottak: Gredig Jeremiás, Ilincz Gyula, Török Péter rendes tagokul, Szamuely Eduard és Czukker Vilmos pedig póttagokul.

(K-y) A felsőtiszaideki gazdasági-egylet választmánya mult hó 27-ediken gyűlést tartott Nyiregyházián E gyűlés tárgya lett volna első helyen, a „kiállítási végrehajtó bizottság“ számadásának megvizsgálása s az érmekek és díjaknak kiosztása. Mint hogy azonban a végrehajtó bizottság elnöke gr. Dessewly Aurel, anyjának közbejött betegsége miatt, Pozsonyba utazott, e tárgy decemberhó 5-ike utáni napok valamelyikére halasztottat, mint amely időben a nemes gróf, saját levele szerént, bármikor rendelkezésére áll az egyletnek. A mintakerti facsemeték tárgyában, határozottat, hogy ezentúl facsemetékhez csakis azon tagok tarthatnak igényt, akik az utolsó évi tagsági illetékeiket befizették. Jelentkezési határidőül jövő februárhó vége tűzött ki, mely időponttól martiushó 20-adjáig a tagsági illeték befizetését igazoló nyugta előmutatása mellett, minden igénylő átvetheti csemetelilmetényét. Határozottat továbbá, hogy a köz- és választmányi gyűlések határideje és helyisége, a megyei lap után, mindig jöelőre közzétendő. Végül utasítottat a gazdasági mintakert felügyelője, hogy jövöre minden, a mintakertben természetű czikknek eredményét, a megyei lapban időnként közzé tegye, hogy a közönség pozitív tudomással bírjon a gazdasági példánykert állásáról.

× A nyiregyházi nöegylet mult hó 24-adjén választmányi gyűlést tartott, melyen — hallatlan dolog — csak 9, mondá kilencz en nő vett részt. Az illett választmányi tagok e nem mindennapi közönyökhöz nines mit szólnunk. Elég hangosan beszél maga a tény. E gyűlésnek tárgyai voltak: 1) az árvaházi felügyelőné megválasztása; 2) a nagy gyűlés napjának kitűzése; 3) a jövő évi egyeleti tagok mükönti tömörítése s egyéb az egylet fenntartásával kapcsolatos eljárási módozatok tárgyában előmunkálatok elkészítése végett kiküldendő bizottsági tagok megválasztása; 4) az elhalt ápolónő temetkezési költségeinek fedezése. Arvaházi felügyelőnőül öv Mihalkó Jánosné választottat meg a nagy gyűlés, jövő 1873-ik évi januárhó első vasárnapján, azaz januárhó 5-ikén határozottat megtartatni délután 2 órakor a Hudák féle iskola helyiségében. Az egylet jövő szervezkedése tárgyában eszközlendő előmunkálatok elkészítésével, Bodnár István

A hallgatással mond legtöbbet az ember; azért mondjuk, hogy a bölcsesség a hallgatásban van. Már szinte sajnálni kezdem, hogy ezikennek a végén; nem pedig az elején jutott eszembe e bölcséleti tétel; legalább sok ásitózástól óvtam volna meg a „Szaboles“ szives olvasói közül azokat, akik e tárczazikknek elolvasására vállalkozni elég vakmerők voltak. A jó azonban sohasem késő „Inkább későn, mint soha!“ mondja valamelyik nagyvilági bölcs, mely igazságnak azonban a kisvilágiak is hódolnak. Hogy tehát helyrehozzam hibámat, ha már kezdetben nem hallgattam, legalább elhallgatok most. Áldozatul hozom Andrást-estéjének mindazt, amit el akartam mondani; erősen meg levén győződve afelől, hogy a „Szaboles“ t olvasóinak egyrésze ugys inkább fog az andrástesi előmüntésről csevegni, mint az üres „Nyiregyházi tárczabán“ betűzni.

Szabolesi tárczalevelek.

V.

Azon állapotban vagunk, hogy néhány adattal újra bizonyosokat tehetünk arról, miként e megye közönsége nem régen is követésre méltó példával tudott felkeseredni a hazai iradalom és nyelv érdekében.

Elsőben is az 1830-iki impozáns indítványra fordítjuk t. olvasóink figyelmét. Emez évben t. i. Szaboles-megye közgyűléséből feliratot javaltak köztve a rendek, közvetlenül országgyűlési képviselőkhöz, melyben utasított kívántak ezeknek nyújtani, hogy mily módon vegyenek részt ama diszussiókban, melyek a nemzeti nyelv ügyét illetendik. A közgyűlés felirata utalván a kezerüi tapasztalatokra, mely a magyar szó elhanyagolását igazolja, „érzékeny éragadtatással kívánja követni“ Ferdinánd király példáját, aki evillistájának egy részét a magyar tudományos akadémiára ajánlá; hódolni akar a közvélemény intésének, s társulni ohajt azon vármegyék „iparkodásához, melyeknek kebelében több nem honi nyelv beszélők találtnak“; midőn indítványozza, hogy a hazai nyelv bel- és külterji tökéletesítésére 1,000,000 frt szavaztatnék meg, mely összegből a) 200,000 frt a nyelv intensív művelésére, b) 400,000 frt magyar iskolákra, c) 400,000 frt pedig a Pesten állítandó nemzeti színházra fordítatnék.

Érdekes lesz azt is hallanunk: mint nyilatkozott ez ügyben az iradalom akori széphalmi dictatora, a nagy Kazinczy, midőn e feliratról Zemplénmegye gyű-

né elnökléte alatt, Koblicz Otilia pénztárnokné, Bertalan Rezsóné, Takács Alajosné, Julász Kálmánné szer-tárnokné, Kovács Mihályné alelnök, Flegman Miksáné és Polyák Alajosné biztaltak meg. Az elhalt árvalaházi ápolónő temetkezési költségeknél (31 fr. 40kr.) fedezése tárgyában határozatot, hogy azt a nöegylet, felada-tából kifolyó kegyeletnél fogva, az egyleti pénztár fe-dezendéi.

(Sz.) **Krasznay Gábor**, mint a „felsőtiszavideki gazdasági-egylet” pénztárnoka, czennel felhívja mind-azokat, akik az egylet által rendezett „kiállítás” küldeményekért pénzbeli jutalomra érdemesítettek, hogy sziveskedjenek az odaitélt összegek felvétele ve-gett hozzáfördülni. Tájékoztulni közülük az illetők ne-veit, az illető összegek megnevezésével együtt. Sipos Istvánné Debreczenből 5 frt; Suták Lajosné 5 frt; Prékopa Dánielné 5 frt; Bugár János 5 frt; Simon Endre kertésze 5 frt; Köhler András sóstói kertész 5 frt.

(T-k) **A dohány beváltás** ezidén az egész or-szágban decemberből 1-én engedték meg. A beváltán-dó levelek minőségére nézve a kormány sokhelyütt, igen kedvező eredményre számít. Ezidén megyénkben is szépen sikerült a dohánytermelés.

(Sz-ó) **Lukács Ödön** tisztelettel felszólítja mind-azokat, akik metálan folyó évi április elején megjelent kisebb költeményeire előfizettek, de a példányokat mindeddig meg nem kapták volna, miszerént szivesked-jenek erről értesíteni, hogy e bárkitől eredet hibát mielőbb helyre hozhassa.

(sz.) **A nyiregyházi állandó műkedvelő-társulat** több tagja, hír szerint, fel akarja szólítani az időszerinti elnökét Domján Sámuelet, hogy mielőbb hívja össze a műkedvelő-társulat egy közgyűlésre, hol mondassék ki, miszerént a tarsulat erkölcsi és ha-zafüni kötelességül ismeri, a nyiregyházi állandó szin-ház eszméjét nem csak felkeltőni álmaiból, hanem azt kitelhetőleg teljesíteni is. Mint halljuk egy állandó színi választmányt szándékoznak e czéllal alakítani. Szívünk-ből üdvözöljük a lelkes kezdeményezőket. E tárgyhöz különben még tüzetesebben is szöveglünk.

¶ **A szabolesi és hajdukerületi tanfelügyelő** mellé, mint a „Debreczn”-ből olvassuk, Szívós Béla nevezetett ki tolnokul. Szívós Bélában, aki külföldi utazásából csak nemrég tért haza, a tanke-riületi felügyelőség egy igen sokoldalú és jeles képzett-ségű egyént nyert.

× **Ince József** barátunk a nyiregyházi ipar és kereskedelmi banknál, boldogult Andrez Károly hadá-lával megürrült könyvezetű állomásra megválasztatván, pesti állomásáról lett lemondása után, már elfoglalta helyét a nevezett pénztározatnál, és megkezdte má-kodását. Ince Józsefben a bank igen tevékeny és a szó szoros értelmében szakavatott egyént nyert, akit városunkhoz hivatalos állásán kívül, még egy igen szo-ros és kedves kötelet is fűz, t. i. a helybeli ágost, hitvallásu egyházközösség egyik lelkesének kiváló ked-veességű leányával Bartholomaeusz Mária kisasszony-nal kiltatásban helyezett összekötése által. Sok szeren-csét a tisztviselőnek és tartós boldogságot az ifju völegénynek!

(Gy-S.) **A nagy kallói aireáldanodát** nagy vesztesség érte. Az intézet igazgatója tanára Bozóky Já-nos ur ugyanis, f. hó 25-én néhány napi kínos szenve-dés után, himlőben elhalt. Hült tetemei orvosi rendel-kezés következtében, még azon napon eltemették tisztelői, baráti érzékeny részvétele mellett. Nagy leir-hatatlan vesztéség az a serdült intézetre nézve, mely csak most lépett élete harmadik évébe s melynek

lésén, melynek támogatás végett szintén átküldetett, tudomást von. „Szep” — írja ez ügyben Kazinczy Toldy Ferenczhez 1830. decz. 10-ről kelt levelében — „szep, de az intensívára nem így áldoztatott obajtok, hanem azt, hogy szaporítsa valami isten az olvasók és könyv-vevők számát”.

Fűzzük egybe eme lelkesedést, a jelen idők moz-galmaival, s mit fogunk látni? Elborul lelkünk, ha ma-gyar hazafiakat nyilvánosan arról hallunk menydrögni, hogy fővárosunk hatóságai nyelvének nem szükség tör-vényileg meghatározottan „magyar”-nak lennie!

Forduljunk innen a multhoz! Ha megemlítjük, hogy 1857-ben, a királyi pár körúti emlékeztetőre, Nyiregy-háza városa 1000 forint küldött a magyar tud. akadé-miának; ugy véljük eleget tettünk azon kötelességnek, mely czikkünk elején említett szándékunkból reánk háramlott.

Most áttérhetünk ismét azon összefüggés kutatá-sára, melyben Szabolcs megye az irodalmi férfakkal és mozgalmakkal állott.

Ha jól emlékezünk, 1786-ban Kazinczyt (aki Szab-olcsban Petneházán is birt) gróf Toleky Samu, kir. biz-tos, Vay József alispán mellé fejgyőzőnek akarta tenni Szabolcsvármegyébe; de a nagy irodalmár gróf Tücsök Lajosnak (aki ipja volt) unszolására, inkább kerületi tanigazgatóságot vállalt Zemplénben 1500 forint évi fizetésért.

Kazinczy barátjának, gróf Dessewffy Józsefnek már majdnem egész pályafutása érdeklí megévt. Gyű-léséin a legmesszebb ható szónok, s ugys mint kiváló politikus, ugys mint a megye dietai követe, egyike volt a kimagasló jelenségeknek. Ót még a híres Dézsy, az Irányiak, Gencsyek, Vayak élénk és befolyásosabb sze-replése idejében látjuk jární-kelni a régi vezérek arcz-képeivel díszített kallót teremben.

Azon idők ezek, midőn még a szabolesi Hyppo-crat-dynastiából az „öreg” Jósá ült a főorvosi karszék-re. Gróf Dessewffy félszék Szt-Mihály, melyre Kazinczy ezt az epigrammát készíté:

„SZENT MIHÁLY

a később idők képében.

Akít Athéne nekünk s a bethegű város irigyel,
Akinek ajkairól nestori sváda szakadt,
Hoidmát itt száná, mint Xenonon; itt vere lantot
Gyermekeit itt nevelé szívo nagy érzetiben.

az elhunyt volt szervező és éltető lelke. Szakavatott ügyes, buzgó fáradoalmi már is oly virágzásra emelték e sok akadályokkal küzdő tanodát, hogy már ez öszön negyvenet meghaladta az ujonan jöttek száma. Nemesak ez intézetnek volt ó éltető lelke; a felnektó oktatását is ő vezette már kéteven keresztül fáradhatatlan buz-galommal; a tanítóképezdei tanulmányon háromven ke-resztül tanított lelkesen, nemes kitartással. — Minde-zen érdemei méltánylataul, ez évben már a pesti réal-tanodához nevezetett ki tanárnul, azon kötelességgel azonban, hogy még egy évet az általa szervezett nagy kallói reál-tanodában töltsön el igazgatói minőségben hogy annak szervezését teljesen bevégezhesse. A 42 éves erőteljes férfiút oly véletlen ragadta el a halál, hogy mindenki kétkedett a meglebőntető hír hallatára. Egy ós özvegy és kiskoru árva siratják benne a jó férjét és gondos apát. Áldott legyen emlékeztete!

△ **Egy tetűds életteli ismét kevesebb lett.** Blau Frigyes kérsi bírtokos városunk szűlőtte a sze-gények és árvaq melegebbli barátja s a megyei ellen-zék egyik tevékeny tagja — szeretett neje es egyet-len gyermeke soba nem enyűlőndő fájdalomra s a közügyek nagy vesztéségére, — multó 29-dikén meg rendítően váratlanul Kérésen jobblétre szenderült. Áldás és béke lenjen az élet legszebb szakában kihűt hamvak fölött.

¶ **Kovács András** városunk egyik legkiterjedtebb családjának munkás fejét s a közügyek szabadelvű bajnokát multó 26-án helyezték a temető pihenető hantjai alá. Váratlanul gyorsan ragadta ki a halát ked-vesei s barátai köréből a fáradhatatlan családapát s a buzgó barátot. Legyen álma oly esendes, mint amilyen mely kedveseinek és barátainak fájdalma, elhunytá fölött.

(Sz-ó) **A nyiregyházi műkedvelő-társulat** által f. é november hó 17-edikén rendezett előadás a felülfizetésekkel együt 113 frt 41 krajczárt jövedel-mezett a kitűzött czéla: t. i. a nyiregyházi árvalaház és az állandó színház alapja javára. A bevétel ösz-szesen: 168 frt és 30 kr. a kúndás: 54 frt 80 kr. volt. Felülfizettek: Bodnár István 5 frt. dr. Heuman Ignecz 4 frt. Stern Jenő 1 frt. Somogyi Gyula 1 frt. Flögler Mártonné 50 kr. Szentmarjai Gyula 50 kr.

A KÖZÖNSÉG ROVATA.

Nyilvános nyugta.

Van szeremesem ezennél tudatni az illetőkkel hogy az elő 17 edikén rendezett műkedvelői előadás után rögtönzött táncmulatság alkalmával, a tánczoló ifjúság által, a zenészek részére öszenadott pénzbel, a zenészekkel kötött alku következtében fennmaradt 4 fo-rintot kezelésem alá vettem.

Nyiregyháza, november 30, 1872.

Török Péter,
a műkedvelői tarsulat
pénztárnoka.

IRODALOM és MŰVÉSZET.

— Ifj. Csáthy Károly debreczeni gazdaság akadémiai könyvtáros két naptart küldött be szerkesz-tőségünkhez. Az egyik „Tárca-naptár” 1873. VII évfolyam; ára 20 kr. A másik „Lap-naptár”, szintén

Pusztá vala a vad sik, perzselé agyag: Eleonó a Rapillanta, s az im Thessali Tompe leve.

Terj arcykélba, hv idegen! Szent helyre jutottál,
S az büszken most is hirdet géniuszit!

Ezt az epigrammát 1820. jul 22-kén küldte Kazinczy Dessewffynek, s ezt a jegyzett függesztette hozzá: „Ha valamit szentül hiszek, szent hittal, azt hiszem, hogy epigrammáim sok igaz ember könyvélnkül fogja el-mondani, midőn Debreczenből Tokajba s Tokajból Deb-reczenbe elmegyen.”

E pár distichon valóságos irodalmi esemény volt amaz időkben, s alig futott híre, igaz Sámuel a „Hébe” című zsebkönyv szerkesztője, tüstént kérte Kazinczy-tól, hogy közreboesáthassa.

A nagyemlékeztű gróf Szent-Mihályt sok „író-fajta” egyéniség látogatta meg; de hiában! a nagyok sok tekintetben alá vannak rendelve a kisebbeknek, s Dessewffy minden malitia nélkül állott az ily emberek szolgálatára is. Többi között, bekopogott hozzá egy-szer K** is, e „szerencsétlen fülű és ajku” nyelvész, (?) mint őt a gróf festi. A hízi ur egy pár hordó borral kedveskedett neki, azon reményben, hogy ez talán „fo-lyóbbá teszi nehezen menő vért.” A nevesebbek közül Kazinczy s Dobreneti is (kinek ügyében később oly sok méltatlankodást szenvedett a gróf) többször fölkeresték.

Eltekinthetünk még Nagyfaluba is. E községben századunk elején, Terhes Sámuel, az író, volt reformát-usz prédikátor Kazinczy. Toldyhoz írt levelei egyiké-ben (1828. jua. 28-ról) utal a trófikra, miket az elméncz Ungvárnemethy Tóth László (kinek „Tisztújzás” című satyrája nem gunyor-nélküli, mint anyi más vers-embelen) követett el a jámbor, jó papon. Egyszer paj-kosságból öszenkasztott a szerkevével; egyszer meg a lapokkan hirdette, hogy Terhes Sámuel bizonyos mun-kákat ad ki Erre Terhes zsidó-versekben replikázott s csak nagynehezen láblalhata ki a hírekből, mikbe Tóth László keverte. Ugyane Terhes Sámuel írta azt az el-terjedt dalt is, melynek kezdetét e levelünk végeztűl is ideillőnek tartjuk:

„Nem ugy van már, mint volt régen,
Nem az a nap sít égen!” stb.

Andrássy Béla.

1873-ra; ára 6 kr. A tárca-naptárt, mely bármily alakú pénztárcaiban elhelyezhető, különösen ajánljuk; a nap-naptár, mely keretbe foglalható, felüggeszthető, szün-tén igen czélszerű és használható.

— Előfizetési felhívás „A magyar színészet évkönyve” második folyamára. Az első színi almanach megjelenésénél tapasztalt érdekltség buzdított az év-könyv második folyamának szerkesztésére tekintettel lévén arra, hogy az almanach nemesak kizárólag a szí-nészetet, hanem a hazaimivelt közöniséget is érdekéle. A szerkesztésnél első feladatul tűztük ki, a magyar színészet tagjait a nagyközönségnek bemutatni, és ez évkönyvben mindazok nevei, kik jelenleg a színi pályán működnek, följegyezzék, nemkülönben az összes magyar színgazgatók, intendánsok és művezetők arczképei emel-ik az év könyv tartalmának becsét egy a jelen-, mint az utókora nézre. Az egész mű díszes kiállítással nézve semmi áldozatot sem kíméltünk. A legfontosabb simított papírra nyomtatjuk a legnevesebb intézetben, az „Athe-naeum”-ban. Egy példány előfizetési ára 1 frt; dísz-kötésben 1 frt. 60 kr. Gyűjtőknek minden 10 előfizető után egy tiszteletpéldánytál kedveskedünk. Az elő-fizetések legfőbb folyó évi december hó 1-jéig be-küldendők, hogy a nyomtatandó példányok száma iránt tájékozassuk magunkat. Az évkönyv f. é. december 16-kán okvetlenül megjelenik, s azoknak, kik legalább 5 előfizetőt gyűjtenek postán bérmentve küldetik meg. Kelt Pesten, 1872. november 1-jén.

— „A keskeny vágányu vasutak vasutrend-szerünkben” című riport jelent meg legközelebb Nemeth Imrétől s küldetett be szerkesztőségünkhez Szerző a létező vasuti rendszereket négy osztályra osztja; a nehéz és könnyű széles vágányu vasutakra, oly keskeny vágányuakra, melyeknél a pályaszélesség nem keskenyebb 1 méternél, és olyanokra, melyek 24—88 és fél bécsi hüvelyk szélesség közt váltakoz-nak. A keskeny vágányu vasutak legfőbb előnyűil azt említi szerző, hogy előállításuk ósós (mérőföldenkint 21,000 frt jövedelem kifizeti az építést) s hogy a vi-deki színonalának vízszintes és öblözetes viszonyaihoz könnyen hozzásimul. Emelkedésnél négyszer, kanyaru-latnál kétszerte előnyösebb a széles vágányunál. A műben néhány figyelemre méltó indítvány is van. Így például, hogy az alföldnek minden jelentékenyebb vá-rosa ily vasutakkal legyen összekötve, melyek garanti-zozási és segélyezési terheit, az érdekelték viselék. Engedtessek meg, hogy az alkalmas irányu országutak egy része e czéla fordíttassék. Hozzassanak alkalmas törvények, melyek a hatóságokat ily vasuti befektetésre fordítandó nagyobb kölcsönök felvételére jogosítsák. A mű utolsó pontja így szól: Itt az ideje, hogy az il-lető tárveyhatalóságok, azok képviselői, egyes nagy bírtokosok és a honatyák is tüzetesen gondolkozzanak az ily eszmék, rendszerek finanszoperatiók fölött, melyeknek törvényhozás utján maholnap bekövetke-zendő rendezése által előtűnő lesz, háznák legna-gyobb fontosságú közigazdasági intézményének, vasut-rendszerünk s ezáltal köz v agyonosodásunk emel-kedésének sorsa.

KÖZGAZDASÁGI ROVAT.

A nyiregyházi terménycsernekál nov. hó 30-án bejegyzett terményárak.

Piaczi ár	Kereskedési ár 100 köböltölkezdve
Rozs 00—00 fontos	3.75—80
78—80 „	0.00—0.00
79—80 „	3.80—3.90
Buza „	5.00—5.50
Árpa „	2.40—2.50
Zab „	1.20—25
Tengeri „	2.65—2.75
Köles „	2.80—2.85
Bab, tiszta fehér „	3.50—3.75
Káposztarepeze „	0.00—0.00
Lenmag „	5.00—5.12
Gomborka „	0.00—0.00
Kendermag „	0.00—0.00
Mak „	0.00—0.00
Napraforgóolaj „	18.00—19.00
Szesz 30 fokú magy. itezo	23
	22

Szerkesztői levéltáska.

— K-y A-s, K-Semlyén. A czikket pénteken kaptuk, tehát csak a jövő számban kezdetjük meg.
— A-y B-a, Sárköz. A küldemény pénteken délután ér-kezővű kezünkhez, már nem lehetett nyomdába adni. A költe-mény sajnálatunkra nem valik be.

Felölts szerkesztő: **K. Kmety István.**

Nyilttér.

Nyilatkozat

Reiter István váczii kocsiyáros homokfutó kocsiyait illetőleg.

Alulírottak ezennel tiszta lelkiismerettel kijelent-jük, hogy az ezidén egyik alnított által Reiter István urtól vásárolt homokfutó kocsiival egy sáros, mint szá-raz időben, többnyire próbá-kocsiásokat téven, azt az eddig ismertt kocsiaknál nemesak **kényebb-nek**, hanem igen jelentékenyen **kényelme-szűbnek** is találjuk; különösen azon tapasztalásra jutottunk, hogy a mi vidékünkön ily kocsi jární, va-lóságos áldás, mely jelen találmányu kocsi nem csak hogy a **léorót nagy mérvben kiméli**, de kényelem és idő tekintetében is rendkívül **nyereséges**.

Kelt Nyiregyházaán novemberhóban

Csoma István
kocsiatalajnos,
Miklós Ferencz
Téglásy József
Gábrly János
Téglásy András
Csoma József
Hunyor Sámuel
szabolcsmegei bírtokosgazdák.

HIRDETÉSEK.

Bevásároltatnak s áruba bocsátatnak itt minden létező állampapírok, első-séggel bíró kötvények, sorsjegyek, vas-
uti-, bank- és ipar-részvények;
szelvények beváltatnak.
Megrendelések a cs. kir. tőzsdén teendő
bevásárlásra az egész összegnek kész
beküldése, vagy 10 száztól előlegezés
mellett teljesítettek.
Mindenféle sorsjegyek
5 frttól feljebb kikötött hónapokint
részletfizetésekre adtnak

ROTHSCHILD

ÉS TÁRSA

BÉGSBEN,

Opernring 21.

(0-20)

Részletjegyek.

Minden házásra érvényesek
további utánfizetés nélkül.

Kaphatók:

1859-i cs. k. államsorsj. (40-ed részl.) 6 fr.
1860-i " " " (20-ad " " " 8 fr.
1870-i magy. jut. sorsj. " " " 7 " "
1870-iki török vasuti sorsjegyre
(36 húzásra érv.) (20-ad részl.) 4 frt.

(0-3)

Lakváltoztatás.

Alulírott tisztelettel tudatja a n. é. kö-
zönséggel, hogy lakását atya házából, özv.
Andrész Károlyné házába tette át, hol a szí-
ves megkereséseket, bármely percben öröm-
mel fogadja s gyógysegédkezését készség-
gel teljesíti.

Nyiregyháza, novemberhó 15.

Dankó István, m. állatorvos.

Vidékre több évekre egy ügyes feles
kertész kerestetik.

A kertben gyümölcsös fák, meleg-ágy-
hoz való nagyobb mennyiségű üvegek, üveg-
házi s több hévövi virágok vannak.

Bővebb utasítást ad a „Szaboles“ szer-
kesztősege.

(5-5)

NŐIMUNKA!!

Egy, a női munkákban teljesen
járatos nő, elvállal mindenféle varrási
megrendeléseket, s oktatást ad a
szabásban.

Tudakozódhatni a „Szaboles“
szerkesztőségénél.

Eladó bricska.

Helyben, Nyiregyházán, Vidliczkay
József házában, egy egészen új vasalásu,
könnyű bricska eladó, mely minden ré-
szében teljesen jó állapotban van.

Értekezhetni iránta a tulajdonos
nejével ugyanott.

(2-1)

(3-2) **Bérbeadandó birtok.**

Szaboles megye Nagy-Halász községében 427 hold földből álló ta-
gos birtok, mely áll 270 szántó, 153 legelő és erdőföldről 60
k. öszvetéssel, bent a községben 4 holdnyi belsőséggel, s alkalmas
lakkal több évekre kiadó, értekezhetni örök eladása iránt is, Vat-
ter Ferencz ott lakos tulajdonosnál.

Koressmáltatási jog.

Közhirre tétetik, hogy a kis-kállói regále, koressma és
állással, újévtől kezdve, három egymásután következő évekre,
nyilvános árverés útján, ki fog adatni.

Az árverés folyó évi decemberhó 19-én, d. e. 9 óra-
kor a község házában fog megtartatni.

Kelt Kis-Kálló, novemb. 24. 1872.

Kállay Ottó

mint megbizott és tulajdonos.

Hirdetés!

Alulírottak tisztelettel tudatják a t. cz. közön-
séggel, hogy a már eddigi leszállított árjegyzék után
150 forintig vásárlók, 1-ső deczembertől kezdve
ujabb árjegyzék mellett

engedményben részesülnek.

Ugyszintén tölgy tűzifa öle 16 frt., — kalit-
kába rakva 14 frt.

(3-1)

Sepper & Satori.

HASZONBÉRET.

A nyiregyházi Kaszinói biliárd s egyéb játékok jövő-
velemének 1873-ik évi szedési joga f. évi deczemberhó 8-án
d. u. 3 órakor a Kaszinó helyiségében árverés útján fog ha-
szonbérbe adatni. Bánompénz 200 frt. A feltételek addig is
megtudhatók Sütő József titkárnál.

Nyiregyházán, november 24, 1872.

Kralovánszky Mór

kaszinói elnök.

869. k.

Hirdetvény.

Szaboles megye tekintetes bizottmányának f. évi
236 számú határozata folytán Oláh István t. dobi lakos
és négy társának T-Dob alatt a Tisza folyamon
Nagy János molnártól megvásárolt egy vizimalom hely-
lyének kimutatása iránti kérvénye tárgyában, előleges
vizsgálat megtartására kiküldetést nyervén, vizsgálati
határ időül f. évi deczember hó 3-ik napjának d. e. 10
órát a helyszínére, T-Dobra tűztem ki. Felhivatnak
mind azok, kik netán etárgyban érdekelteknek érzik
magokat, hogy érdekeik előadása végett a kitűzött hely-
lyen és időben igazakkal együtt megjelenni ne terhel-
tessenek, ellenesetre később jelentkezésük jogi hatá-
lyon kívül fog tekintetni.

T-Lök, november 18. 1872.

Ónody Géza

szolgabíró mint küldöttségi elnök.

Tűzifa-eladás.

A nagy-kállói-utcán 1040-edik szám
alatt, MIKECZ JÓZSEF-nél mintegy 400
öl eladó vargafa van készletben.

Egy bécsi öl ára csak 19 frt.

(3-2-1)

(3-1)

Jéger József.

malomnál levő lakásonon.

A vásártéren levő gőzvíz-olajmalom, elegyengített
egészségesen helyreállításra végett eladó.

Venni szándékozók bővebb értesítést nyerhetnek, a

gőzvíz-olajmalom.

R. K. A. D. Ö.